

رزم در شرایط ویژه

مؤلف

اسدالله سروری

توزیع و استفاده از این کتاب درون سازمانی است.

(محرمانه)

دانشگاه علوم انتظامی امین

۱۴۰۰

انتشارات دانشگاه
علوم انتظامی امین

رزم در شرایط ویژه

مؤلف: اسدالله سروری

ویراستار علمی: احمد محسنان

ویراستار ادبی: محسن میرزاخانی

چاپ یکم: تابستان ۱۴۰۰

شمارگان: ۵۰۰ نسخه

قیمت: ۷۵۰۰۰۰ ریال

لیتوگرافی، چاپ و صحافی: مرکز تولید و چاپ معاونت آحاد و پشتیبانی ناجا
نشانی: تهران، ابتدای بزرگراه شهید خرازی، خیابان شهید جدی اردبیلی، دانشگاه علوم انتظامی امین،
تلفن: ۴۸۹۳۱۲۹۳

هر نوع چاپ و انتشار بدون مجوز ناشر، پیگرد قانونی دارد

سرشناسه: سروری، اسدالله، ۱۳۳۶ -

عنوان و نام پدیدآور: رزم در شرایط ویژه / مؤلف اسدالله سروری.

مشخصات نشر: تهران: دانشگاه علوم انتظامی امین، انتشارات، ۱۳۹۹.

مشخصات ظاهری: ۲۶۱ص: مصور. وضعیت فهرست نویسی: فیا

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۳۶۳۵۲۹-۶

موضوع: علوم نظامی - ایران - برنامه ریزی موضوع: Iran Military planning --

موضوع: عملیات نظامی موضوع: (Operational art (Military science

موضوع: جنگ - فن موضوع: Military art and science

موضوع: هنرهای رزمی - تعلیم موضوع: Martial arts -- Training

موضوع: نیروهای مسلح - عملیات نظامی غیرجنگی

موضوع: Armed Forces -- Operations other than war

موضوع: بقا در شرایط اضطراری موضوع: Survival

شناسه افزوده: دانشگاه علوم انتظامی امین. انتشارات رده بندی کنگره: ۸۵۳UA

رده بندی دیویی: ۰۳۳۲۵۵/۳۵۵ شماره کتابشناسی ملی: ۷۴۳۸۱۲۳ وضعیت رکورد: فیا

پیشگفتار معاونت تربیت و آموزش دانشگاه

سرعت شتابان علم و فناوری همراه با گسترش روزافزون آن به خصوص علوم و فنون مرتبط با دانش پلیسی و به تبع آن، واگذاری مأموریت‌ها و وظایف جدید به افسران پلیس، ما را بر آن می‌دارد برای همراهی با کاروان رشد و توسعه، با نگاه نوین و عالمانه به این مقوله نگریسته و در این رهگذر از اندوخته‌های علمی اندیشمندان و صاحب‌نظران بهره‌مند شویم.

در قرن حاضر که عصر دانایی و اصالت دانش می‌باشد، حوزه علوم تخصصی پلیس توانسته است به تناسب نیازهای فراوان بشری و ارتقای توقعات و انتظارات انسانی، گام‌های اساسی برداشته و به پیشرفت‌های زیادی نائل آید. دانشگاه علوم انتظامی به‌عنوان تنها مؤسسه آموزش عالی تربیت افسران پلیس در نظام مقدس جمهوری اسلامی و همچنین مرکز ثقل دانش، بینش و مهارت در علوم پلیسی با دارا بودن دانش‌کده‌های تخصصی مربوط، وظیفه آموزش و تربیت افسران متخصص را برعهده دارد.

این دانشگاه علاوه بر بهره‌گیری از دانش موجود در دنیا، به تناسب و اقتضای بومی، با استفاده از نظرات حوزه‌های تخصصی پلیس، دست به تولید دانش زده و با تدوین و تألیف منابع آموزشی مورد نیاز، خلاهای علمی خود را پوشش می‌دهد.

دانشگاه علوم انتظامی با تقویت ادبیات و دانش انتظامی، زمینه‌های رشد و توسعه آموزش دانشجویان رشته‌های تخصصی را فراهم نموده است تا پاسخ‌گوی نیازها و انتظارات روزافزون جامعه در حوزه علوم پلیسی باشد. کتابی که پیش روی شما خواننده گرامی قرار دارد، حاصل همین ایده بوده و به دانشجویان عزیز دانشگاه علوم انتظامی، همکاران، اندیشمندان و علاقه‌مندان به حوزه علوم پلیسی تقدیم می‌شود و انتظار می‌رود که با ارائه نظرات اصلاحی خود معاونت آموزش دانشگاه را در راستای ارتقاء و بهبود کیفی کتاب یاری کنند.

مقدمه	۲۱
فصل اول: کلیات، تعاریف و اصطلاحات مورد استفاده در رزم در شرایط ویژه	۲۳
تعاریف	۲۳
رزم در شرایط ویژه	۲۳
رزم نزدیک	۲۳
عارضه حساس	۲۴
مانع	۲۴
غافلگیری	۲۴
باتلاق	۲۴
رطوبت هوا	۲۴
رطوبت مطلق	۲۵
رطوبت نسبی	۲۵
هوای خشک	۲۵
هوای مرطوب	۲۵
رطوبت اشباع	۲۵
مهمات و سلاح	۲۶
آب و هوای ایران	۲۷
خبر	۲۷
منشأ خبر و انواع آن	۲۷
اطلاعات رزمی	۲۷
باد چیست	۲۷
انواع بادهای	۲۸
سراب	۲۸
جنگ ترکیبی (هیبریدی)	۲۹
تحرک	۳۰
ضدتحرک	۳۰
سد موانع	۳۰

۳۱.....	میدان مین
۳۱.....	تسلیمات هوشمند
۳۲.....	منطقه آتش
۳۲.....	سد آتش نهایی
۳۲.....	حد نهایی حفاظتی
۳۲.....	مسیر اصلی تیراندازی
۳۲.....	آتش تیرکشیده
۳۲.....	کنترل آتش
۳۲.....	بخش اولیه منطقه آتش
۳۲.....	بخش ثانویه منطقه آتش
۳۳.....	سوالات فصل اول
۳۵.....	فصل دوم: فنون اجرای عملیات در شرایط ویژه
۳۵.....	بخش اول: شرایط آب‌وهوای سرد و برفی
۳۵.....	(۱) ویژگی‌های آب‌وهوای سرد
۳۵.....	منطقه‌های سرد و نواحی آن
۳۶.....	منطقه‌های آب و هوایی سرد و مرطوب
۳۶.....	منطقه‌های آب و هوایی سرد و خشک
۳۷.....	ویژگی‌های معماری بومی منطقه‌های سرد
۳۸.....	کالبد شهری و روستایی در اقلیم سرد
۳۹.....	(۲) نحوه تأمین (زنده ماندن) و پدافند (حفاظت و پناهگاه مناسب)
۳۹.....	یخ‌زدگی بر اثر وزش باد
۴۰.....	انواع برف
۴۱.....	بهمن
۴۱.....	شرایط تشکیل بهمن
۴۱.....	انواع بهمن
۴۲.....	(۳) اصول پایه‌ای برای رزم نزدیک وزنده ماندن در هوای سرد
۴۶.....	رزم نزدیک در شرایط آب‌وهوای سرد و برفی
۴۸.....	(۴) نحوه به‌کارگیری سلاح در شرایط آب‌وهوای سرد و برفی
۴۹.....	(۵) تحرک در شرایط آب‌وهوای سرد و برفی

نکات موردتوجه در استفاده از خودرو.....	۴۹
راهپیمایی در زمستان در انواع شیب‌های برفی.....	۵۱
بخش دوم: شرایط آب‌وهوای گرم و شرجی.....	۵۲
(۱) ویژگی‌های آب‌وهوای گرم و شرجی.....	۵۲
ویژگی‌های عمومی اقلیم گرم و خشک.....	۵۳
طراحی معماری در اقلیم گرم و خشک.....	۵۳
ویژگی‌های رطوبت و دمای زیاد (شرجی).....	۵۴
ویژگی‌های زمین‌های باتلاقی.....	۵۵
(۲) نحوه تأمین (زنده ماندن) و پدافند (حفاظت).....	۵۶
متغیرهای هوای مرطوب.....	۵۷
فشار بخار آب.....	۵۷
شبنم.....	۵۷
تغییرات رطوبت نسبی.....	۵۷
راهکارهای مقابله با رطوبت شدید هوا.....	۵۸
(۳) رزم نزدیک در شرایط آب‌وهوای گرم و شرجی.....	۵۸
(۴) نحوه به‌کارگیری سلاح در شرایط آب‌وهوای گرم و شرجی.....	۶۰
(۵) تحرک در شرایط آب‌وهوای گرم و شرجی.....	۶۱
حرکت در شرایط محیط آب‌وهوای گرم.....	۶۱
پیاده‌روی در گرما.....	۶۱
چگونه می‌توانیم در یک خط مستقیم بدون اینکه منحرف شویم حرکت کنیم.....	۶۱
جاده‌های بیابانی.....	۶۲
بخش سوم: شرایط دید کم و محدود.....	۶۳
(۱) ویژگی‌های شرایط دید کم و محدود.....	۶۳
حس بویایی.....	۶۴
حس لامسه.....	۶۵
حس بینایی.....	۶۵
(الف) دید چشم درروز.....	۶۵
اصول دید در شرایط شب و دید محدود.....	۶۶
عادت کردن چشم به تاریکی.....	۶۶
(ب) بکار بردن دید کناری (خارج از مرکز).....	۶۶

- ۶۷ (ب) نگاه کردن به اطراف هدف به‌طور نامنظم
- ۶۷ عواملی که به دید در شب لطمه می‌زنند:
- ۶۸ نگهداری دید شب
- ۶۸ ویژگی‌های شرایط طوفانی
- ۶۸ باد مخرب است یا مفید
- ۶۹ مشخصات تندباد، طوفان و چرخنده‌های حاره‌ای:
- ۶۹ (۲) نحوه تأمین (زنده ماندن) و پدافند (حفاظت)
- ۷۱ آمادگی‌های موردنیاز در شرایط طوفانی
- ۷۳ نحوه ایجاد آسیب در اثر طوفان
- ۷۳ (۳) رزم نزدیک در شرایط دید کم و محدود
- ۷۴ (۴) نحوه به‌کارگیری سلاح در شرایط دید کم و محدود
- ۷۵ (۵) تحرک در شرایط دید کم و محدود
- ۷۶ طرز راه رفتن در دید کم و محدود
- ۷۷ خزیدن در شرایط دید محدود
- ۷۸ طرز دراز کشیدن روی زمین در دید محدود و کم
- ۷۹ بخش چهارم: شرایط منطقه‌های مسکونی
- ۷۹ (۱) ویژگی‌های منطقه‌های مسکونی
- ۸۰ (۲) نحوه تأمین (زنده ماندن) و پدافند حفاظت و پناهگاه مناسب
- ۸۰ تأمین در موانع تقویت شده
- ۸۱ تأمین در منطقه‌های کلیدی
- ۸۱ اختفاء میدان دید و تیر:
- ۸۱ انتخاب مواضع جنگی
- ۸۱ موضع جنگی تعجیلی
- ۸۱ موضع جنگی با فرصت
- ۸۲ (۱) رزم نزدیک در شرایط منطقه‌های مسکونی
- ۸۳ اطلاعات
- ۸۳ غافلگیری
- ۸۳ نیروهای ترکیبی
- ۸۳ استتار در رزم در شرایط ویژه
- ۸۴ منطقه‌های شهری

ایجاد مواضع رزمی.....	۸۴
مکان خودروها.....	۸۴
۴) استفاده از سلاح مناسب و تیراندازی در شرایط منطقه‌های مسکونی.....	۸۸
دیوارها.....	۸۹
پنجره‌ها.....	۸۹
شکاف یا سوراخ مناسب برای تیراندازی.....	۹۰
تیراندازی از بالای پشت‌بام.....	۹۰
تک‌تیراندازان.....	۹۱
مواضع تیربار.....	۹۱
۵) تحرک و ضدتحرک در شرایط منطقه‌های مسکونی.....	۹۱
الف- تحرک.....	۹۲
ب- ضدتحرک.....	۹۳
ایجاد تله‌های انفجاری.....	۹۴
بخش پنجم: شرایط و محیط آلوده به ش.م.ر.....	۹۶
۱) ویژگی‌های محیط آلوده به ش.م.ر.....	۹۶
آثار سلاح هسته‌ای.....	۹۶
موج انفجار.....	۹۶
پرتوزایی گرمایی.....	۹۷
پرتوزایی هسته‌ای.....	۹۷
انواع انفجارهای هسته‌ای.....	۹۷
جراحات‌های ناشی از موج انفجاری.....	۹۸
جراحات‌های ناشی از پرتوهای گرمایی.....	۹۸
جراحات‌های ناشی از پرتوهای هسته‌ای.....	۹۸
باران اتمی.....	۹۹
واکنش‌های بدن به پرتوزایی.....	۹۹
توانایی بازسازی.....	۱۰۰
۲) نحوه تأمین (زنده ماندن) و پدافند (حفاظت) و پناهگاه مناسب در شرایط و محیط آلوده به ش.م.ر.....	۱۰۰
الف: حفاظت در برابر مواد هسته‌ای.....	۱۰۰
زمان.....	۱۰۱

مقدمه

با توجه به اینکه راهکنش‌های رزمی در منطقه‌های مختلف تفاوت دارد، بدین لحاظ هر موقعیتی مخاطرات و راهبردهای رزمی، بهداشتی و درمانی خود را می‌طلبد. شرایطی که رزم نزدیک و پدافند و آفند در آن مشکلات مخصوص به خود را داراست شرایطی نظیر آب‌وهوای سرد و برفی، گرم و خشک، بارندگی و محیط باتلاقی، مرطوب و شرجی، دید کم و محدود، محیط مسکونی و شهری، محیط آلوده به مواد ش. م. ر از جمله این شرایط هستند.

با توجه به اینکه شرایط آب و هوایی متعددی در کشور ما استقرار دارد و کارکنان ناجا به‌ویژه کارکنان مرزی در اغلب این شرایط به خدمت اشتغال داشته و به مأموریت اعزام می‌شوند، لازم است با ویژگی‌های این منطقه‌ها به‌ویژه، نحوه جمع‌آوری اطلاعات، روش‌های حفظ ارتباطات، ناوبری و عبور از منطقه‌های خطرناک، بیماری، تجهیزات و وسایل مناسب، آموزش و کسب آمادگی، عملیات آمادی آشنایی پیدا کنند؛ و در این خصوص آموزش‌های لازم را ببینند.